

2071

M.A (Journalism and Mass Communication)

Second Semester

Paper – IV: Radio and TV Communication – II

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 75

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any five of the following 100-150 words each:-

- a) Explain the formula to compute TRP
- b) CPM
- c) About the line functions
- d) Mention the various elements/components of a news package
- e) Differentiate between linear and non-linear editing
- f) Sound perspective
- g) Pickup pattern of microphone
- h) Importance of audience research

(5×3)

UNIT - I

- II. With suitable examples, discuss the basic principles of writing news for TV/Radio. (15)
- III. 'TRPs have a direct bearing on television content'. Critically examine this statement. (15)

UNIT - II

- IV. Discuss the various types of broadcast interviews. Give appropriate examples. (15)
- V. What are the pre-production considerations for a TV programme? Why are these considerations important for the overall success of the production? (15)

UNIT - III

- VI. What are the basics of video editing? (15)
- VII. What is non-linear fiction editing? Discuss the process through which non-linear editing is undertaken. (15)

UNIT - IV

- VIII. Discuss the significance of knowing the properties of light for TV production. (15)
- IX. Discuss the various types of microphones used in radio/television production. Highlight the advantages of each of them. (15)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

(3)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

*_**_*

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੀਜਿਏ:-
(ਕ) ਟੀਆਰਪੀ ਕੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਸੂਤ੍ਰ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜਿਏ।
(ਖ) ਸੀ.ਪੀ.ਏਸ
(ਗ) ਲਾਇਨ ਕਾਰ੍ਯੋਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ/ਸੂਤ੍ਰ ਏਵੰ ਸਨ੍ਰਣਾ ਕਾਰ੍ਯ।
(ਘ) ਏਕ ਸਮਾਚਾਰ ਪੈਕੇਜ਼ ਕੇ ਵਿਭਿਨ੍ਨ ਤਤ੍ਵਾਂ/ਬਟਕਾਂ ਕਾ ਤਲਲੇਖ ਕੀਜਿਏ।
(ਙ) ਰੈਖਿਕ ਔਰ ਗੈਰ-ਰੇਖੀਯ ਸੰਪਾਦਨ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜਿਏ।
(ਚ) ਧ੍ਵਨਿ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
(ਛ) ਮਾਇਕ੍ਰੋਫੋਨ ਕਾ ਪਿਕਅਪ ਪੈਟਰਨ
(ਜ) ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਕੀ ਸ਼ੋਧ ਕਾ ਸਹਤ੍ਵ

ਭਾਗ-1

2. ਟੀਵੀ/ਰੇਡਿਯੋ ਕੇ ਲਿਏ ਸਮਾਚਾਰ ਲਿਖਨੇ ਕੇ ਮੂਲ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਕੀ ਉਪਯੁਕਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜਿਏ।
3. 'ਟੀ.ਆਰ.ਪੀ ਕਾ ਸੀਧਾ ਅਸਰ ਟੇਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਪਰ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ।' ਇਸ ਕਥਨ ਕਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਵਿਭਿਨ੍ਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸਾਸ਼ਾਤਕਾਰਾਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜਿਏ। ਉਪਯੁਕਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀਜਿਏ।
5. ਏਕ ਟੀਵੀ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਕੇ ਲਿਏ ਪੂਰ੍ਵ-ਪ੍ਰਸਤੁਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕ੍ਯਾ ਹੈ? ਪ੍ਰਸਤੁਤਿ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰ ਸਫਲਤਾ ਕੇ ਲਿਏ ਯੇ ਵਿਚਾਰ ਕ੍ਯੋਂ ਸਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਹੈ?

ਭਾਗ-3

6. ਵੀਡਿਯੋ ਸੰਪਾਦਨ ਕੀ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਕ੍ਯਾ ਹੈ?
7. ਨੌਨ-ਲੀਨੀਯਰ ਕਲਿਪਤ ਕਥਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕ੍ਯਾ ਹੈ? ਉਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜਿਏ ਜਿਸਕੇ ਮਾਧ੍ਯਮ ਸੇ ਗੈਰ-ਰੇਖੀਯ ਸੰਪਾਦਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਭਾਗ-4

8. ਟੀਵੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤਿ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਕੇ ਸਹਤ੍ਵ ਕਾ ਵਰ੍ਣਨ ਕੀਜਿਏ।
9. ਰੇਡਿਯੋ/ਟੇਲੀਵਿਜ਼ਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਵਿਭਿਨ੍ਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮਾਇਕ੍ਰੋਫੋਨਾਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜਿਏ। ਉਨ੍ਹੇਂ ਸੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਕੇ ਲਾਭਾਂ ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਡਾਲਿਏ।

*_**_*

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_*

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ/ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਟੀਆਰਪੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਣ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
(ਅ) ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ
(ੲ) ਲਾਈਨ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ
(ਸ) ਇੱਕ ਨਿਯੁਜ਼ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ/ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ
(ਹ) ਲੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਲੀਨੀਅਰ ਸੰਪਾਦਨ ਵਿਚ ਅੰਤਰ
(ਕ) ਧੁਨੀ ਪਰਿਪੇਖ
(ਖ) ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਦਾ ਪਿਕਅਪ ਪੈਟਰਨ
(ਗ) ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਭਾਗ-1

2. ਟੀਵੀ/ਰੇਡੀਓ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਿਖਣ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. 'ਟੀ.ਆਰ.ਪੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ'। ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਢੁੱਕਵੇਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।
5. ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਪੂਰਵ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਹਨ? ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ?

ਭਾਗ-3

6. ਵੀਡੀਓ ਸੰਪਾਦਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹਨ?
7. ਗੈਰ-ਲੀਨੀਅਰ ਕਲਪਨਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕੀ ਹੈ? ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਲੀਨੀਅਰ ਸੰਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਭਾਗ-4

8. ਟੀਵੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।
9. ਰੇਡੀਓ/ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਲਾਭ ਵੀ ਦੱਸੋ।

*_**_*